

FÖRSAMLINGS- INSTRUKTION

Brännkyrka församling
Svenska kyrkan

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Historiens vingslag över nutidens församling.....	3
Omvärlden – idag och i framtiden	4
Nuläge.....	5
Församlingens värdegrund.....	6
Pastoralt program.....	7
Gudstjänster och kyrkliga handlingar.....	9
Gudstjänstpastoral.....	9
Doppastoral.....	10
Vigselpastoral	13
Begravningspastoral.....	14
Undervisningspastoral.....	16
Diakonipastoral.....	18
Missionspastoral.....	20
Undertecknande.....	21

Omslagsfoto:

Håkan Flank (interiörer och exteriörer församlingens kyrkor)

PMB Media&Design (ljus överst t.h.)

Magnus Aronson (övriga bilder)

Historiens vingslag över nutidens församling

Brännkyrka församling är en stor församling med dagens mått mätt – befolkning – men är till ytan numera bara en bråkdel av den jättesocken som en gång betraktade Brännkyrka kyrka som sin hemkyrka.

Kyrkans äldsta stenar härrör från 1100-talet. Socknen hette Wantör, liksom kyrkan. Namnet Brännkyrka fick kyrkan i mitten av 1700-talet, sedan den råkat ut för åtskilliga bränder och återuppbyggnader. Namnet Wantör används numera av den östra grannförsamlingen, som avskildes från Brännkyrka 1957. Samma år avskildes Hägersten (som även innefattade Skärholmen) och det gamla Brännkyrka församlingshus vid Liljeholmen lämnades för andra lokaler. I det gamla församlingshuset håller idag Nordiska musikgymnasiet till.

I många århundraden var Brännkyrka socken jordbruksbygd under ett antal gods med vidsträckta ägor. Även om flera herresäten materiellt gått förlorade lever många namn kvar än idag – och än fler av de gamla torpen har lånat sina namn till dagens stadsdelar.

Järnvägen kom till socknen 1860, med station i Liljeholmen. 1879 fick också Älvsjö en tågstation. Kring förra sekelskiftet gjorde så den moderna tiden definitivt intåg. Många av storgodsens styckades av och marken såldes som tomter. Älvsjö villastad var en av flera som började byggas ut under 1900-talets första decennium, och sedan Brännkyrka inkorporerats med Stockholms stad 1913 expanderade egnahemsrörelsen snabbt. Gator anlades, vatten och avlopp byggdes så småningom ut – men länge rådde nybyggaranda. Att vara pionjär i Herrängen på 1930-talet kunde vara ett ensligt, ofta mörkt och om höstarna lerigt företag.

Stadsdelen Solberga byggdes åren efter andra världskriget och är ett typiskt exempel på de områden som nu började etableras för att råda bot på den stora bostadsbristen. Här växte en stark grannskapskänsla fram, som lever än i dag.

Fruängen, som är säte för dagens församlings andra kyrka, har en något yngre historia. I början av 1950-talet var här ännu jordbruksbygd. Stadsdelen byggdes i slutet av 50-talet och centrumet invigdes 1961, tunnelbanan 1964. Fruängen var en i raden av söderförorter som föddes under denna tid. Det närbelägna Västertorp började bebyggas något tidigare.

Fruängen byggdes i en tid då kyrkan fortfarande hade en långt mer given plats i människors liv än vad den har idag. Trots det blev det inget avskilt kyrkorum i det kyrkcentrum som uppfördes. I flera decennier bedrev församlingen gudstjänstliv och annan verksamhet i den kyrksal som invigdes 1963. Först 2005 invigdes den nya kyrkan, Vårfrukyrkan, rest på den tomt som legat obebyggd i över 50 år.

Östberga, församlingens yngsta stadsdel, byggdes 1960, ett av de första exemplen på vad som kom att kallas ”miljonprogramsområden”. Namnet fick även denna stadsdel från den rika kulturbygd som hela Brännkyrka socken en gång utgjorde; Östberga antas ha varit en medeltida gård.

Omvärlden – idag och i framtiden

Brännkyrka församling växer. Prognosen för församlingen visar på en befolkning 2019 på över 50 000 boende mot dagens dryga 41 000.

Jämför man Brännkyrka församling med hela Stockholm stad kan följande noteras om de boende i församlingen:

- Färre har utländsk bakgrund
- Bostäderna är större
- Inkomsterna är lägre
- Fler arbetspendlar och riktningen är mot innerstaden och söderut
- Arbetslösheten är lägre
- Typen av arbetsplatser liknar stadens
- Utbildningsnivån är lägre
- Fler är sjuka och ohälsotalet är högre

I Brännkyrka församling finns två större centra: Älvsjö och Fruängen. Antalet boende i församlingen växer liksom antalet människor som vistas här. De boende är lättare att nå än de tillfälliga besökarna. De som vistas i församlingen finns på arbetsplatser och i utbildning. Unikt för församlingen är Stockholmsmässan med sina många (internationella) besökare.

Den första vågen av förtätningar med villor på avstyckade tomter och miljonprogrammets områden kompletteras idag med nya, denna gång med främst bostadsrätter i flerfamiljshus. Utvecklingen beräknas fortsätta och inom församlingens gränser planeras nya större bostadsområden såsom Årstafältet.

Inom församlingen finns sex äldreboenden där det regelbundet firas gudstjänst. På Långbroparkområdet finns en sjukhusavdelning med palliativ vård där församlingen regelbundet återkommer varje vecka med präst.

Inom församlingens gränser finns 16 skolor för årskurs F–9 år. Gymnasieskola saknas.

De traditionella arbetsplatserna minskar i antal och flyttar till andra stadsdelar (t ex Ericsson och Tieto). Andra växer (t ex Stockholmsmässan). Älvsjö förstärks som kommunikationsnav med den planerade utbyggnaden av stationsområdet. Västberga är ett expansivt industriområde med omedelbar närhet till motorvägen – E 4:an.

Sammantaget träder bilden fram av en församling med många unga människor som flyttar hit och får barn. Inslaget av befolkning med rötter i andra länder är relativt litet. Många pendlar till sina arbeten (närmare 20 000).

Svenska Missionskyrkan finns representerad i Älvsjökyrkan liksom en kommunitet av dominikansystrar. Det ekumeniska klimatet är gott och kontinuerliga samtal förs. Med Älvsjökyrkan finns ett samverkansavtal.

Utvecklingen inom det geografiska området för församlingen fortsätter. Fler kommer att bo här. Grönområden kommer att vara hotade, såsom Älvsjöskogen och Sjöängen intill Brännkyrka kyrka. Kyrkans närvaro med sin profetiska röst som står upp för det svaga, det hotade, för Guds skapelse, får inte tystna.

Nuläge

I församlingens firas söndagligen två gudstjänster. I och med att Brännkyrka församling länge omfattade även andra och stora delar av södra Stockholm, ser många Brännkyrka kyrka som "sin kyrka". Till den regelbundet gudstjänstfirande församlingen hör flera personer som bor i närområdet. Brännkyrka församlings unika ställning, som tidigare huvudkyrka i en storförsamling och med en av få gamla kyrkor i närområdet, innebär också att många dop och begravningsgudstjänster firas.

Trenden för de kyrkliga handlingarna är dock vikande. Särskilt märks detta just i antalet dop och begravningsgudstjänster. I det senare fallet har den minskade tillhörigheten till Svenska kyrkan bidragit till fler borgliga begravningar eller till att den avlidne begravs utan att någon form av rituellt avsked äger rum.

Till församlingens kärnverksamhet räknas de måltider som anordnas i samband med gudstjänster och kyrkliga handlingar, speciellt begravningsgudstjänster. Kyrkkaffet på äldreboenden är viktigt.

Verksamheten bland barn (-familjer) är omfattade. Arbetet i konfirmandåldrarna utgör en utmaning. Musiklivet i kyrkorna är flödande och rikt. Körerna är många.

Diakonin är under utveckling och verksamhet riktad mot vuxna hittar successivt sina former bland annat med inriktning mot retreatter och stilla dagar, liksom film och samtalstillfällen.

Antalet utträden ur Svenska kyrkan ökar, men medlemstalet i församlingen kompenseras genom inflyttning och växer fortfarande.

Församlingens värdegrund

Brännkyrka församling har en gemensam värdegrund för allt sitt arbete. Denna värdegrund definieras genom de kärnvärden som valts, vilka är:

Våga vara

Vi måste våga vara; oss själva som genuina, kristna människor, stolta som församling och kyrka, och tillitsfulla till Gud. Detta är vår utgångspunkt.

Delaktighet – öppenhet

Som församling ska vår famn vara vidare och vår beredvillighet växa. Detta leder till ökad tillgänglighet, ett mer tjänande sinne och en utökad service. I församlingen ska det vara möjligt att växa och utvecklas genom att både anställda, förtroendevalda och ideella inbjuds att vara delaktiga i beslut kring de olika verksamheternas inriktning, planering och genomförande. Det är en självklarhet att samråd äger rum med alla medverkande inför gudstjänster och andra verksamheter och att det kunnande som kommer till uttryck vägs in i besluten. På samma sätt ska övriga verksamheter få del av relevanta kompetenser och synpunkter. Alla har rätt att bli hörda även om det inte alltid kan leda till att man får gehör för sin åsikt. Detta är det sätt på vilket vi vill verka. Vi utmanar oss själva och sträcker oss längre än tidigare.

Respekt

Vi omfattar synen att alla människor har samma värde och att det värdet inte är beroende av individens prestation eller kapacitet. Varje människa har sitt verkliga värde i att hon är skapad av Gud, till Guds avbild. Därigenom bidrar var och en av oss till att bilden av vem Gud är blir tydligare. Vårt uppdrag och vår syn på andra leder därmed till ökad tolerans och solidaritet. På detta sätt visar vi respekt för varandra och de vi möter. Detta är vårt fundament i verksamheten.

Engagemang

Närvaro, kontinuitet och samsyn borgar för att församlingen blir kvar när andra går och för att våra beslut står fast över tiden eftersom de är förankrade hos många. Församlingens identitet kommer därför att bestå även om medarbetare och förtroendevalda växlar. Detta är glöden i vårt arbete.

Pastoralt program

Den mänskliga kroppen med alla dess delar är en bild för den kristna församlingen. I Brännkyrka församling vill vi vara en kropp i alla avseenden. Vi vill vara en kropp där Kristus är huvudet, **”Honom som är huvud över allting gjorde han till huvud för kyrkan”** (Ef. 1:22) och vi är lemmarna **”Ty liksom vi har en enda kropp men många lemmar, så utgör vi, fast många, en enda kropp i Kristus, men var för sig är vi lemmar som är till för varandra”** (Rom. 12:4-5).

Utan huvud fungerar inte kroppen och inte heller utan en insikt om lemmarnas beroende av varandra. Vi vill vara en Kristuscentrerad församling där gudstjänstlivet genomsyras av vår växande längtan efter gemenskap med Kristus och varandra. Genom församlingens ökade delaktighet i gudstjänstens utformning växer också vår inbördes gemenskap. I nattvarden konkretiseras orden om att vi är många, fast en församling. I glädje och tacksamhet över att Kristus vill vara ett med kroppen tar vi emot mysteriet. Bland de kyrkliga handlingarna har dopet en särställning då det är vägen in i församlingens gemenskap.

”Var för sig är vi lemmar som är till för varandra” (Rom. 12:5).

Varje människa är skapad av Gud, till Guds avbild. Varje människa bär något tecken på vem Gud är och endast om vi erkänner vårt beroende av varandra blir bilden av vem Gud är tydligare. Vårt beroende av varandra gäller också funktionen i församlingen. Varje lem har fått sina gåvor, sin funktion och sitt syfte. Vi kan inte avvara någon utan att något går förlorat. Därför behövs både anställda, förtroendevalda, ideella och deltagande i lika stor utsträckning. Vi behöver också dem vi ännu saknar. Vi vill också omfatta en människosyn där vi tror att varje människa är lekande, lärande och växande. All form av undervisning i Brännkyrka församling är dopundervisning som äger rum antingen före eller efter själva dopet. Vi vill kunna erbjuda människor i alla livets skeden en möjlighet till växande i tro. Dopundervisningen har sin början inför det lilla barnets dop och följer sedan den plan för undervisningen som finns i församlingen.

”Också de delar av kroppen som verkar svagast är nödvändiga” (1 Kor. 12:22) och **”lider en kroppsdel, så lider också alla de andra”** (1 Kor. 12:26).

Om kroppen är en enhet kan vi inte vara oberörda när någon lider. Diakonin i Brännkyrka församling syftar till att människor inte ska hamna i svårigheter eller utsatthet, ett slags ”friskvård” för individen på alla plan då människan är både kropp, själ och ande. Samtidigt vet vi att människor av olika anledningar kan förlora inflytandet över sitt eget liv och hamna i nöd. Det kan behövas ”sjukvård”. Därför handlar diakonin också om att hjälpa den kroppsdel som lider så att ett helande kan ske. Vårt diakonala arbete tar sin utgångspunkt i individens behov och söker stärka och skydda det i henne som ännu har kraft och bärighet. Om kraften helt har tagit slut handlar diakoni om patos för den utsatta, om att vara en röst åt den som inte längre har någon.

”Med en och samma Ande har vi alla döpts till att höra till en och samma kropp, vare sig vi är judar eller greker, slavar eller fria, och alla har vi fått en och samma Ande att dricka” (1 Kor. 12:13).

Brännkyrka församling vill vara en kropp där Kristus är huvudet, men vi är samtidigt en del, i den stora gemenskap som är hela Kristi kropp. Därför vill vi öppna oss för människor i världen. Mission tar hos sig oss uttryck genom ett engagemang för dem som har det sämre än vi. Vi vill med vårt arbete bland annat stödja det arbete som kanaliseras genom Hela världen och ACT (Action by Churches Together). Genom det vi kallar mission får vi också ta emot andra erfarenheter än vi själva har. I mötet med andra lär vi nytt och utvecklas som församling. Vi får bära andra i förbön och själva bli burna.

Vi vill också stimulera ett personligt engagemang hos individen och därigenom öka medvetenheten om vårt ansvar för en hållbar och långsiktig utveckling för människor i hela världen och Guds skapelse. Projekt av olika slag kan förekomma i vår församling där vi går in i ett kortare eller längre åtagande.

Vår längtan om att kroppen ska vara hel driver oss också till samarbete och samverkan med våra kristna syskon som finns nära oss. Ett nytt avtal om samverkan med Älvsjökyrkan, Svenska Missionskyrkan, liksom de nyligen inflyttade dominikansystrarna, utmanar oss att tänka vidare vad gäller uppdraget att tillsammans vara Kristi kropp just på den plats där vi verkar.

(Kristus) låter hela kroppen fogas samman och hållas ihop genom att alla lederna hjälper och stöder, med just den kraft han ger åt varje särskild del. Då växer hela kroppen till och byggs upp i kärlek (Ef. 4:16).

Må så ske i Brännkyrka församling. Amen.

Gudstjänster och kyrkliga handlingar

Gudstjänstpastoral

”Gudstjänsten är kyrkolivets centrum, där församlingen möter Gud i Ordet och sakramenten. . . . Gudstjänsten är hela församlingens gåva och uppgift. Alla i församlingen är kallade att delta i gudstjänsten och komma med sina erfarenheter och livsfrågor till det gemensamma mötet med Gud.” (Kyrkordningen, KO, kap 17).

I Brännkyrka församling vill vi ha ett rikt och varierat gudstjänstliv. I söndagens gudstjänst strävar vi efter att låta hela församlingen mötas. Vi arbetar för en ökad delaktighet av lekmän i både förberedelser och firande av gudstjänsten. Vi ska verka för att gudstjänstgrupper utvecklas. Barn som deltar ska erbjudas att få hjälpa till i ordinarie uppgifter som till exempel utdelande av böneljus. Vår längtan och vårt mål är att församlingens körer medverkar vid alla söndagliga gudstjänster under terminerna.

Huvudgudstjänst firas varje söndag och kyrklig helgdag i någon av våra två kyrkor och i denna gudstjänst firas alltid mässa. Alternativa ordningar för detta är Högmässa eller Söndagsmässa med de alternativa moment som finns i Den svenska kyrkohandboken.

I den kyrka där det inte firas huvudgudstjänst kan exempelvis Vårfrumässa (en mässa med sina rötter i ett tidigare gudstjänstprojekt), Mässa med små och stora, Familjegudstjänst eller Temamässa firas. Regelbundet firas också ungdomsmässa där band och sånggrupper som är aktiva i församlingen ges plats att medverka.

Musikgudstjänster är ett annat sätt att fira gudstjänst tillsammans. Musiken som språk och uttrycksmedel i Gudsmötet är viktigt i vår församling. En musikgudstjänst eller konsert kan också utgöra ram eller tolkningsmöjlighet för en upplevelse av vem Gud är.

Vi vill fira ekumeniska gudstjänster och mässor tillsammans med våra kristna syskon i vårt närområde. I vårt samverkansavtal med Älvsjökyrkan, Svenska Missionskyrkan, undertecknat 100117, står att vi firar ekumenisk gudstjänst som huvudgudstjänst minst två gånger per år. I dessa deltar och medverkar också den kommunitet med Dominikansystrar som finns inom Brännkyrka församlings gränser. Böneveckan för kristen enhet är också en självklar utgångspunkt för gemensamma gudstjänster och annat arbete.

På olika sätt vill församlingen inbjuda andra personer och grupper att medverka och delta i vårt gudstjänstliv. Externa konstnärer eller musiker, som med sitt arbete, vill bidra till att vårt möte med Gud fördjupas eller underlättas, blir en gåva till församlingen.

Efter våra gudstjänster bjuder vi in till kyrkkaffe. I Brännkyrka församling tror vi att vi bygger församling genom att bygga gemenskap både med Gud och med varandra. Kyrkkaffet, som ibland kan vara ”förstärkt” och utgöra en måltid, är en självklar förlängning av gudstjänsten.

Livet för människorna i Brännkyrka församling med omnejd på 2000-talet ser annorlunda ut än för 50 år sedan. Det är inte längre en självklarhet att söndagen är en möjlighet för gudstjänstliv. Såväl arbetsliv som privatliv har ofta förväntningar på människors tid på helgdagar. Därför firas under veckan olika slags gudstjänster och mässor i kyrkorna. I verksamheterna ingår andakt som en naturlig del. På samtliga äldreboenden firar vi regelbundet gudstjänst och erbjuder kyrkkaffe efteråt. Alla dessa gudstjänster är lika viktiga som de söndagliga och ska kunna erbjuda samma möjligheter till gemenskap med Gud och varandra.

Då församlingen inte har några stora grupper med något av minoritetsspråken som modersmål finns inte någon församlingsanställd präst eller diakon för sådant arbete. Varje termin görs en inventering bland de anställda över vilka språkkunskaper som omfattas. Församlingens anställda behärskar tillsammans ett stort antal språk. I de fall där vi saknar nödvändiga kunskaper löses detta vid varje enskilt tillfälle genom clearingsystemet då vi tar hjälp av andra.

Doppastoral

”Gå ut och gör alla folk till lärjungar. Döp dem i Faderns och Sonens och den Heliga Andens namn” (Matt. 28:18-20).

”Dopet är ett sakrament, vilket betyder att det är en helig handling instiftad av Jesus Kristus. Dopet sker alltid med vatten och i Faderns, sonens och den heliga Andens namn. Genom jordiska medel får människan del i Guds rike.” (KO, kap 19)

Dopet är Guds erbjudande till människan. I dopet erbjuds vi gemenskap med Gud, vi får dö och uppstå med Kristus och får en familjetillhörighet med Kristus uttryckt i församlingens gemenskap. Barnen har en särställning i Svenska kyrkan och uppdraget att döpa och lära i tidig ålder blir därför särskilt viktigt. Församlingen vill skapa ett sammanhang som känns meningsfullt och bekräftande och där individens egen livsberättelse är i centrum. Det är en särskild utmaning för oss att skapa rum för barnen där de som kan, tillåts komma med sina livsberättelser. All dopundervisning, oavsett när den sker i livet, bör ske utifrån den enskildes egna frågor, med evangeliet som grund. Vi vill sträva efter att evangeliet ska bli levandegjort i det egna livet och att den enskilda människan får hjälp att hitta en relation till Gud i bön och liv.

Generellt

Vi vill erbjuda dopet som en väg in till en gemenskap med Gud och Brännkyrka församling. Det ska vara ett erbjudande för människor i alla åldrar och alla skeden av livet. Oavsett vid vilket ålder dopet sker i en människas liv ska det föregås av förberedelse inför dopet och ett erbjudande om uppföljning efteråt. Därför är dop- och undervisningspastoralerna nära förbundna med varandra.

Dop kan firas som en fristående gudstjänst, vanligtvis på lördagar eller söndagar efter ordinarie gudstjänst. Vid "Mässa med små och stora" och familjegudstjänst kan med fördel dop infogas i gudstjänsten, liksom vid söndagar då temat handlar om eller anknyter till dopet. Påsknattens mässa är en given möjlighet för dop. Om dop efterfrågas vid andra tillfällen, till exempel i samband med gudstjänst under vardagar eller i verksamhet där vederbörande deltar, ska vi underlätta för detta så långt det är möjligt. Vi firar i första hand dogudstjänsterna i våra kyrkor. Dop i hemmet kan medges av kyrkoherden och då av pastorala skäl. Utöver församlingens ordinarie tider för dogudstjänster kan präst i församlingen erbjuda dop vid andra tillfällen. Vid samtliga dop följs ordningen i Den svenska kyrkohandboken samt anvisningarna.

Två barn kan döpas i samma gudstjänst. Om familjer önskar en dogudstjänst med enbart det egna barnet erbjuder vi Vårfrukyrkan där detta alltid är möjligt. Dogudstjänst med endast ett barn, i Brännkyrka kyrka, kan komma i fråga efter pastoral bedömning av kyrkoherde.

Faddrar och anhöriga inbjuds att på olika sätt medverka i dogudstjänsten. Om särskilda önskemål föreligger om musik och ansvarig präst rekommenderar bifall till önskemålen, ska dessa kommuniceras med musiker senast en vecka i förväg.

Före dogudstjänsten

A. Dop av barn

- Fyra månader efter ett barns födelse skickas "Inbjudan till dop" ut till vårdnadshavare
- I samband med att en tid bokas skickas en bokningsbekräftelse ut tillsammans med foldern med ordningen för dogudstjänsten
- Ansvarig präst kontakter dopfamiljen senast 3 veckor före utsatt tid och bokar tid för samtal. Detta kan ske antingen i hemmet eller i församlingens lokaler. Om flera barn döps vid samma tillfälle kan dopsamtalet föras med alla vid ett och samma tillfälle. Faddrar inbjuds till dopsamtalet och deltar om de har möjlighet
- Dopbarnet erbjuds att låna dopklänning.

B. Dop av konfirmand

Om deltagare i konfirmandverksamheten är odöpt, döps man under konfirmandtiden. Dopet erbjuds så snart som möjligt efter att man uttryckt sin önskan om dopet och samtal ägt rum.

C. Dop av vuxna

Församlingen ska regelbundet erbjuda grupper för samtal och undervisning om kristen tro. Dessa ska kunna leda fram till dop eller konfirmation för den som så önskar. Den som hellre önskar enskild undervisning får det.

I samband med att någon inträder i Svenska kyrkan ser församlingen efter om han eller hon är döpt. Om så inte är fallet tas frågan om dop upp då kyrkoherden ringer och hälsar välkommen till församlingen.

För samtliga dopgudstjänster gäller att musik diskuteras med tjänstgörande musiker minst en vecka i förväg för att genomförandet av gudstjänsten ska bli så bra som möjligt.

Under dopgudstjänsten

Tjänstgörande präst ansvarar för gudstjänsten. Anhöriga till dopkandidaten, faddrar eller andra personer kan och ska inbjudas att medverka. Vi lägger stor vikt vid att göra de som närvarar delaktiga i gudstjänsten.

Gudstjänsten firas i enlighet med Den svenska kyrkohandboken. Tillägg till ordningen i form av solosång/musik, diktläsning eller annat kan göras om tjänstgörande präst anser det lämpligt utifrån rådande omständigheter.

Vi delar ut dopljus, en särskilt utvald dopljusstake och ett inramat dopminne i samband med dopet.

Efter dopgudstjänsten

Dopet är vägen till medlemskap i Kristi kyrka och vår församling. Ett tecken på detta är inkludering av de nyligen döpta i Kyrkans allmänna förbön, andra söndagen efter dopgudstjänsten.

För att dopuppföljningen ska betyda något i verkligheten vill vi sedan med vissa intervall kontakta de döpta i församlingen. Rent konkret innebär det att vi inbjuder till dopfest för under året, döpta barn, i samband med någon av våra gudstjänster. Här välkomnas de döpta och inkluderas i förbönen. Efter gudstjänsten inbjuds till fest.

Alla döpta som under året fyller 6 år inbjuds till gudstjänst där de får ta emot Barnens bibel.

Vid 10 års ålder inbjuds de till en gudstjänst för att ta emot Seriebibeln eller någon annan motsvarande bibel/bok.

Då ungdomar eller vuxna döps inbjuds de till fortsatt deltagande i sammanhang och gemenskap som församlingen erbjuder.

Den fortsatta dopundervisningen presenteras i undervisningspastoralen. Vi upphör aldrig att erbjuda dopundervisning.

Vigselpastoral

En vigsel är både en gudstjänst och en civilrättslig handling. Det betyder att samtidigt som två människor blir äkta makar ber vi för dem och delar deras glädje. Vi tackar för den gåva de fått av Gud då de funnit varandra och lägger deras framtid i Guds och varandras händer.

Generellt

I vår församling följer vi Svenska kyrkans ordning och viger de människor som ber om detta. Vi bemöter alla lika och har ett respektfullt förhållningssätt. Samtidigt vill vi vara lotsar som visar vägen till en väl genomförd gudstjänst där deras kärlek omsluts av Guds.

Vi firar vigselgudstjänster i våra kyrkor på våra ordinarie tider för detta. Andra tider är tänkbara om brudparet önskar och vi har möjlighet att ordna med det.

Före vigselgudstjänsten

Då brudpar ofta har mycket att tänka på och är måna om att hinna med allt, tar prästen kontakt med dem så snart han eller hon får besked om bokningen, eller senast en vecka efteråt. Vi bokar då en tid för vigselsamtal. Detta samtal kan sedan äga rum närmare vigseln dock inte senare än att det fortfarande finns tid för samtal med musiker.

Önskemål om musik diskuteras med prästen som ansvarar för gudstjänstens genomförande, men brudparen hänvisas därefter till tjänstgörande musiker för att denne i förekommande fall ska kunna föreslå lämpliga alternativ. Samtalet med musikern ska äga rum senast två veckor före vigseln.

Under vigselgudstjänsten

Tjänstgörande präst ansvarar för gudstjänsten, andra kan medverka. Vi lägger stor vikt vid att göra dem som närvarar delaktiga i gudstjänsten.

Gudstjänsten firas i enlighet med Den svenska kyrkohandboken. Tillägg till ordningen i form av solosång/musik, diktläsning eller annat kan göras om tjänstgörande präst anser det lämpligt.

Efter vigselgudstjänsten

Paret inkluderas i förbönen andra söndagen efter vigselgudstjänsten.

Par som behöver stöd i sin relation erbjuds samtal med diakon eller präst. För externa insatser av typen familjerådgivning, avsätts medel i församlingens budget.

Begravningspastoral

Generellt

- En folder tas fram om sorgesamtalsgrupper i församlingen. Blankrad för ifyllande av datum för start av kommande grupp samt kontaktperson ska finnas med i foldern.
Dessa foldrar lämnas till begravningsbyråerna, lämnas till "gästpräster", samt till våra egna, för utdelande vid sorgehussamtalen. Foldrarna finns också tillgängliga vid minnesstunder i våra lokaler, placerade hos husmor.
- Samtliga präster och diakoner ska på sikt kunna leda sorgesamtalsgrupp. Det är önskvärt att varje grupp har en diakon och en präst som ledare. Som ett andra alternativ arbetar två präster med gruppen.
- Information om nästa sorgesamtalsgrupp läggs på hemsidan.
- Det är önskvärt att vi utvecklar möjligheten att ha fler "riktade" grupper. Barn och unga i sorg och kris ska inte behöva vänta flera månader på att erbjudas stöd då de drabbats av svårigheter eller sorg. Även andra riktade grupper kan komma i fråga, exempelvis personer som sörjer make/maka av samma kön. Samverkan sker i kontraktet angående grupp på kvällstid. På stiftsnivå sker viss samordning av grupper och vi samverkar gärna i och kring dessa.

Före begravningsgudstjänsten

Före begravningen, i direkt anslutning till att begravningsgudstjänsten bokas, kontaktas sorgehuset av tjänstgörande präst. Denna kontakt tas direkt då bokningen mottas av prästen, senast dagen efter.

Vid denna första kontakt erbjuds tid för samtal/besök inför begravningen. Vi erbjuder nära anhörig besök i hemmet om vederbörande är bosatt i församlingen. I annat fall får rimlighetsprincipen råda. Om anhöriga föredrar det kan samtalet äga rum i församlingens lokaler.

Musik överenskommes med tjänstgörande musiker en vecka i förväg. Präst hänvisar anhöriga till aktuell musiker efter att själv ha förvässat sig om att önskemålen passar för tillfället. Bland anställda musiker finns stor kompetens och bredd som kan tas i anspråk av församlingen vid dessa tillfällen. I förväg inspelad musik spelas endast efter pastoral prövning av tjänstgörande präst och kan aldrig medges av någon annan. Vi är generösa vid önskemål av musik inom dessa ramar, utan att ge avkall på vad som rimmar med "respekten för kyrkorummets helgd".

Under begravningsgudstjänsten

Tjänstgörande präst ansvarar för gudstjänsten. Diakon kan medverka. Gudstjänsten firas i enlighet med Den svenska kyrkohandboken, eventuella förslag till avvikelser diskuteras med kyrkoherden i förväg.

I enlighet med Biskopsmötets anvisningar kan begravningsgudstjänst med urna äga rum. Om det är "begravning med urna" är församlingen ansvarig för att urnan transporteras till

förvaring, om denna inte sänks i samband med gudstjänsten. Urnor förvaras inte i Brännkyrka församling.

Då jordbegravning är bokad följer präst med vid gravsättningen oavsett om anhöriga följer med. Fridslysning sker vid graven. Om sänkning sker på skogskyrkogården eller annan begravningsplats utanför församlingen, följer präst med om detta är möjligt. Detta gäller också om sänkningen inte sker förrän nästa dag.

Efter begravningsgudstjänsten

Efter begravningsgudstjänsten erbjuds alltid någon form av uppföljning för nära anhörig. Vi är generösa med inbjudan till våra sorgesamtalsgrupper och inbjudan går alltid till den som är kontaktperson i samband med bokningen av begravningsgudstjänsten - om denna är en anhörig till den avlidna. Om präster som ansvarar för begravningen uppfattar att fler anhöriga har detta behov, kan dessa också bjudas in. I samband med att förrättningsblanketten lämnas tillbaka till "bokningen" lämnas också ett i förväg adresserat kuvert till dessa anhöriga i därför avsedd låda på kansliet.

I de fall gästande präst ansvarar för begravningsgudstjänsten skriver bokningen ett kuvert med närmast anhörig och lägger i lådan. Ansvarig för nästa grupp ser till att samtliga "kuvert" får en inbjudan.

Grupper startar fyra gånger per år, (sept, nov, febr, april). På kontraktbasis äger alltid en kvällsgrupp rum. I församlingens regi sker de flesta övriga grupper på dagtid. Vid färre än fyra anmälda till en grupp hänvisas till nästa gruppstart, alternativt enskilda samtal.

Grupper träffas vid sex tillfällen. Därefter är det ett uppehåll och sedan en uppföljande träff.

Ansvarig präst kan också i samband med begravningsgudstjänsten erbjuda uppföljande samtal med diakon. Kontaktuppgifter lämnas då till diakon som kontaktar anhörig. Präst som haft begravningsgudstjänsten kan också erbjuda uppföljningssamtal om detta är det bästa alternativet för den sörjande.

Ekumeniska ståndpunkter

Kyrkorna i Brännkyrka församling kan lånas ut för begravningsgudstjänst i annan ordning om officianten är anställd i en kyrka eller samfund som är ansluten till Sveriges Kristna råd eller lokalt ekumeniskt råd. I samband med bokning av sådan gudstjänst uppmanas officiant att kontakta kyrkoherden.

Präst anställd i Brännkyrka församling kan medverka vid gudstjänst beskriven ovan. Även vid sådant tillfälle antecknas gudstjänsten som begravningsgudstjänst i annan ordning.

Om präst i Brännkyrka Församling leder gudstjänsten kan pastor anställd i kyrka eller samfund enligt ovan medverka. Gudstjänsten följer då Den svenska kyrkohandboken.

Undervisningspastoral

”Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: Döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag gett er”

(Matt. 28: 19-20a).

”Det vi har sett och hört förkunnar vi för er, för att också ni skall vara med i vår gemenskap som är en gemenskap med fadern och hans son, Jesus Kristus”

(1 Joh. 1:3).

Dop och undervisning hör nära samman med varandra. Kyrkoordningen slår fast att också undervisningen är en del av Svenska kyrkans grundläggande uppgift. (KO kap 2 §1). I Brännkyrka församling innebär begreppet lärande att vi tillsammans söker och delar kunskap. Grunden för lärandet är dialogen och att ”den andres” erfarenheter och kunskaper om livet och Gud också är giltiga.

När vi talar om lärande är språket viktigt. Ord kan både inkludera och exkludera, både ta och ge makt, både öppna och stänga. En utmaning i lärandet blir att finna en balans mellan att förvalta våra kristna ord och begrepp, göra dem begripliga och samtidigt vara öppen för språkets förnyelse.

Lärande bygger på respekt och tillitsfulla relationer. I allt det som görs i församlingen ska klimatet vara sådant att alla får komma till tals, tas på allvar och tillåtas bidra oavsett position, status, anseende, förmåga eller prestation. I gemenskap med varandra och med Gud vågar vi då utsätta oss för risken att förändras och växa. Vi vill erbjuda lärande, verksamhet och ett sammanhang för alla åldrar. Det ska inte finnas några luckor utan alla åldrar ska erbjudas verksamhet av differentierad art för att alla ska finna en plats.

Barnen har en särställning i kristen tro och därför behöver de särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet.”(KO inledningen). Redan det lilla barnet lever som lärande varelse och vi erbjuder verksamhet från vaggan till graven. En utmaning för oss, som församlingen vill ta på allvar, är att vi tappar kontakten med pojkar mellan 6 och 12 års ålder. Vi måste arbeta på att de ska kunna delta i något som känns meningsfullt för dem.

Alla döpta 6-åringar får en inbjudan där de inbjuds att komma till en gudstjänst och ta emot Barnens Bibel. Vid 10 års ålder får man ett erbjudande att ta emot Seriebibeln eller någon motsvarande gåva.

Eftersom inte alla kommer till oss försöker vi komma till dem. Vi erbjuder alla förskolor som finns i församlingen besök av oss där vi arbetar med olika teman. Förskolorna inbjuds sedan att komma till någon av våra kyrkor med det som de arbetat med efter vårt besök.

Förskolor och skolor i församlingen inbjuds till olika upplevelsevandringar där våra stora helger, jul, påsk och allhelgona, levandegörs. Berättelserna om Jesus förmedlas utan att någon tänker på att detta är lärande.

Konfirmandarbetet i Brännkyrka församling syftar till att ungdomarna:

- ska få en ökad kunskap om Jesus Kristus, som Gud och människa
- ska få erfarenhet av församlingens gudstjänstliv och bli bekanta med gemensamma böner, sånger, texter och språk.
- ska få en nyfikenhet kring kristen tro och Svenska kyrkan
- ska få möjlighet att reflektera över sin egen identitet i relation till tron på den treenige Guden och att se sin egen livsberättelse i relation till ”den stora berättelsen” – skapelsen, evangeliet, frälsningen och traditionen.
- ska få en förståelse för att Svenska kyrkan och Brännkyrka Församling
- är delar av ett världsvitt sammanhang
- ska ges möjlighet till en levande relation till Svenska kyrkan och församlingen i så stor utsträckning att tillhörigheten känns självklar.
- ska få reflektera i grupp över vad det innebär att varje människa är okränkbar, jämställd och har samma värde, och göra den reflektionen i relation till samtiden.

Församlingen har en lokal handlingsplan för konfirmandarbetet (se bilaga).

Ungdomarna får efter konfirmationen fortsätta lärandet genom att delta i ungdomsverksamhet, Svenska kyrkans unga, musik och bandverksamhet och/eller ledarutbildning. Alla ungdomar ska ha möjlighet att fortsätta att växa i församlingen på en plats som upplevs angelägen.

De antecknade är en viktig grupp som vi inte får släppa taget om utan ansträngning. Ungdomar från 16 års ålder erbjuds ”Andra chansen”, en möjlighet att delta i en anpassad verksamhet som kan leda till dop eller konfirmation.

Vuxna i alla åldrar ska erbjudas möjlighet till fortsatt lärande. Vi måste komma ihåg att människor är olika och församlingen bör därför erbjuda olika former av lärande och fördjupning av tron.

Genom församlingsläger och församlingsdagar bygger vi relationer som i sin tur lägger grunden i vårt församlingsbyggande. Det finns grupper för sökare, bibelstudiegrupper, unga vuxna, dop/konfirmationserbjudande för vuxna, temaläger, föreläsningar och en lång rad med ytterligare erbjudanden.

Körverksamheten är också ett uttryck av vårt undervisningsansvar riktat till unga och vuxna. Varje kör måste kunna erbjuda möjlighet till fördjupning i tro och gudstjänstliv. Deltagande i en kör kan också vara ett sätt att närma sig den kristna tron och gudstjänsten för den som söker en väg för detta.

Varje verksamhet som inte leds av en präst har en kaplan.

Diakonipastoral

Diakoni är kyrkans sociala arbete. Det är mötet med den enskilda människan utifrån hennes unika situation. Det är att se och stödja de människor som på något sätt far illa. Det är kristen tro omsatt i praktik. Jesu liv är riktmärket för hur vi skall möta våra medmänniskor. Med Jesus som förebild vill vi utgå från människors egna behov, inte komma med färdiga lösningar, utan hela tiden utgå från att det alltid är den enskilde som definierar sin egen utsatthet. Diakonens uppgift är att på olika sätt finnas till som samtalspartner, att driva sociala frågor, att ge stöd till de utsatta och stå upp för de förtryckta.

I sina vigningslöften lovar diakonen att ”upsöka, hjälpa och stödja dem som är i kroppslig och själslig nöd”, att ”försvara människors rätt, stå på de förtrycktas sida och uppmuntra och frigöra Guds folk till det som är gott, så att Guds kärlek blir synlig i världen” samt ”att möta människor med varsamhet och aktning”. Detta är grunden för och någonting som ständigt bör genomsyra diakonens arbete.

Som församling strävar vi efter att ha ett diakonalt förhållningssätt. För anställda som ideella och förtroendevalda innebär detta diakonala förhållningssätt ett aktivt val. Ett val som manar till handling och kräver att vi aktivt söker upp nya möten – med individer, stadsdelsnämnder, ideella organisationer, näringsliv och offentlighet. I våra dagliga möten innebär det diakonala förhållningssättet att vi ser och tar alla människor på allvar, att vi håller alla människor för lika mycket värda, att vi har i åtanke att alla har något att bidra med, samt att vi sätter gränser, vägleder och förmedlar hopp.

Det diakonala arbetet

Det diakonala arbetet handlar om att uppmärksamma och synliggöra de människor som befinner sig eller upplever sig befinna sig i en utsatt situation. Det handlar om att genom samtal och själavård lyssna, se, bekräfta och stärka såväl de individer som kommer till oss som dem vi når genom uppsökande verksamhet.

För att bedriva en god diakonal verksamhet är det nödvändigt med långsiktighet, kontinuerlig utvärdering av verksamheten, lyhördhet gentemot människors behov, fungerande rutiner för att nå ut med information samt upprätthållandet av medarbetarnas kompetens. Det är också nödvändigt att erbjuda en tillåtande miljö – för människor i alla åldrar – som inbjuder till öppna och fruktbara samtal. Därtill är det av största vikt att vi bedriver ett aktivt nätverksbyggande gentemot andra samhällsaktörer som stadsdelsnämnder, ideella organisationer, näringsliv och offentlighet. I det senare ingår att med jämna mellanrum genomföra en diakonal inventering (med det insamlade av statistik och aktuell samhällsinformation som hör till en sådan).

Diakonerna har även ett ansvar för att synliggöra det diakonala arbetet och se till att de diakonala frågorna ges utrymme. Att nå ut med information om den kompetens församlingen kan erbjuda är av avgörande betydelse för samarbetet med andra aktörer.

I en tid där många människor lever under små omständigheter och i utsatthet bör vi tillsammans med andra goda krafter finnas med där det gör en skillnad. Ett sätt att göra detta är att erbjuda samtal, antingen enskilt eller i grupp, där man kan finna stöd och den kraft som krävs för att gå vidare. Ett annat sätt är att vara behjälplig i samband med kontakter med myndigheter.

Diakoni i gudstjänst, undervisning och mission

Enligt kyrkoordningen är församlingens fyra grundläggande uppgifter ”att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission”. Utöver sitt diakonala arbete har diakonen även särskilda uppgifter i samband med gudstjänstfirandet, undervisningen och missionen.

Diakonen och det diakonala arbetet har sin givna plats i gudstjänsten. Bland annat genom att delta i distributionen, genom att i förbönen be för dem som bitt om förbön samt lyfta fram det som sker i samhället och omvärlden, men även genom att se till att de som kommer till gudstjänsten blir sedda och genom att bidra till gemenskapen efteråt.

Genom sina vigningslöften har diakonen ett uppdrag att ”ge kristen fostran och undervisning”. Detta löfte uppfylls dels när vi i möten med enskilda och grupper tolkar bibeln utifrån vår samtid, dels genom att vi med ord och handling visar på vad kristen tro i praktiken innebär.

Det diakonala arbetet - med dess fokus vid kristen tro omsatt i praktiken - är till sitt väsen missionerande. En mission med diakonala förtecken är ett exemplets mission som med öppna armar är mottagande, inte ställer några krav och utgår från individens egna behov. Ett led i detta är den internationella diakoni som bedrivs av Svenska kyrkan och dess samarbetspartners, och som församlingen är en naturlig del av.

Diakoni och ideella medarbetare

Många människor bär på en längtan att få betyda något för sina medmänniskor, och bland de ideella medarbetarna blir detta extra tydligt. Att göra det möjligt för människor att bidra med sin tid och sitt engagemang är en naturlig del av det diakonala arbetet.

Det finns även - för många människor som på ett eller annat sätt står utanför eller bär på existentiella frågor - ett behov av att få vara med i ett sammanhang. Församlingen och det ideella arbetet kan mycket väl vara ett sådant sammanhang.

Diakoni och kristen friskvård

Många människor befinner sig i tryggt fungerande livssituationer men även sådana förändras. Man blir äldre, skiljer sig, drabbas av sjukdom, ser sin arbetssituation förändras eller drabbas av att närstående dör. Detta kan leda till ensamhet och utsatthet. I Brännkyrka församling vill vi erbjuda ett antal öppna mötesplatser där människor själva knyter kontakter och vänskapsband, med förhoppningen om att dessa band skall ge ett naturligt stöd när livssituationen förändras.

Det diakonala arbetets kärna är de mellanmänniskliga mötena. Möten som under de rätta förutsättningarna – när de är öppna, respektfulla, kravlösa och meningsfulla – skapar möjligheten att sätta ord på det som är svårt, bryta mönster, utvecklas som människa och stärkas i Gudstron.

Missionspastoral

Gå ut! Jesus sände ut sina lärjungar för att sprida det glada budskapet. Alla enskilda kristna och alla kyrkor omfattas av uppdraget att, på den plats där man är och i den tid man lever, vara med och göra Jesus känd.

Brännkyrka församling vill vara en del av den världsvida kyrkan, i gemenskap, i solidaritet, i givande och i mottagande. I möte med andra får vi berätta om vad vi erfarit och ta emot andras erfarenheter. Det mötet kan äga rum i andra delar av världen, men också nära. Mission i dess vidaste mening kan äga rum varhelst människor möts och samtalar. Mission står för relation. Det någon saknar ges av en annan. Ytterst handlar det om en helhetssyn. Församlingen vill därför här hemma, liksom var helst annars, verka långsiktigt, med Guds skapelse för ögonen. När vi uthålligt brukar det vi fått och delar det med varandra sker Guds vilja.

I församlingens olika verksamheter ska det finnas ett internationellt perspektiv. Det blir tydligast under olika insamlingsperioder, då vi försöker engagera våra olika verksamheter i ett gemensamt arbete för Hela världen, Svenska kyrkans internationella arbete. Här är de internationella ombuden av stor betydelse. Utöver insamlingsperioderna ska under varje år minst ett projekt under Hela världen få kontinuerligt stöd av Brännkyrka församling. Medel avsätts dessutom i budgeten för såväl Hela världen som Svenska kyrkan i Utlandet, SKUT.

Gudstjänsten får influenser av möten med andra kulturer i böner och musik, vi sjunger och ber med och för varandra. Gästande musiker, körer, dansare och andra bidrar med sina uttrycksformer i både gudstjänstliv och konserter. I samband med dopgudstjänsterna i församlingen samlar vi alltid in kollekt som går till lämpligt ändamål. Den som i sin närhet fått ta emot ett barn som gåva, får i tacksamhet ge vidare en gåva till andra barn som har det svårt. Det innebär att både "givandets glädje" och en ökad medvetenhet om andras situation förenas i gudstjänsten.

Under konfirmandtiden berörs alltid på något sätt det internationella perspektivet. Genom deltagande i olika arrangemang, med olika medverkande, får ungdomarna en möjlighet att låta det egna engagemanget för andra väckas och växa. Ett exempel på detta kan vara fasteinsamlingen.

Inspiration till ett arbete i missionens tecken får vi både genom enskilda människors upplevelser och engagemang och grupper. Olika verksamhetsområden får under budgetprocessen äska medel för resor som innebär möjlighet till egen fördjupning i den kristna tron, men också ny kunskap och insikt i andra människors liv i andra kulturer. Detta flöde av "Ut och In" hjälper oss att hålla engagemanget levande och inspirerar i långt vidare cirklar från den enskilda verksamheten.

Brännkyrka församlings fredsgrupp arbetar ständigt med att samla in medel för att sända ut i världen till behövande. Även materiella hjälpsändningar utgår från fredsgruppen. Inom landets gränser verkar syföreningen för stöd till behövande.

Undertecknande

Domkapitlets regler:

”Brännkyrka församling har tagit del av de regler som domkapitlet enligt kyrkoordningen ska besluta om och avser att följa dessa regler.”

Denna församlingsinstruktion gäller från och med 2011-01-01.

Församlingsinstruktionen skall utvärderas och revideras en gång per mandatperiod. Utvärdering äger rum det år då kyrkoval genomförs och görs av det avgående kyrkorådet. Det tillträdande kyrkorådet reviderar församlingsinstruktionen. Revision sker även i samband med byte av kyrkoherde.

För Brännkyrka församling

Eva Abragi
Kyrkoherde

Bo Larsson
Kyrkofullmäktiges ordförande

Församlingsinstruktionen fastställs:

För Domkapitlet i Stockholms stift

Eva Brunne
Biskop

Svenska kyrkan
BRÄNNKYRKA FÖRSAMLING